

Előfizetési árak:
 Egész évre 10 frt — kr.
 Félévre . . . 5 " — "
 Negyedévre 2 " 50 "
 Egy óra 1 " — "
 Egyes szám 4 kr.

Megjelenik mindennap,
 vasárnap kivételével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KOZLÖNYE.

Szerkesztőség:
 Széchenyi-utca 1762. sz.

Kiadóhivatal:
 Széchenyi-utca 1761. sz.

Hirdetések a legmérsé-
 keltebb árszámítás mel-
 lett vétetnek fel.

Tanári fizetések rendezése a kollegiumban.

Debreczen, május 13.

A debreczeni ősi főiskola nagy átalakulás előtt áll. A fentartó tiszántuli ev. ref. egyházkerület támaszkodva régi bőkezű pátronusok áldozatkészségére, elhatározta a kollegiumnak egy kifelé való fejlesztését a bölcsészeti fakultás és tanárképző intézet felállításával, mint befelé való erősítését a tanári fizetések rendezése által.

E két, nagyon nehéz feladatot a fentartó testület ama híres munkálat alapján, melyet a főiskola anyagi és szellemi ügyeinek átvizsgálására kiküldött bizottság a múlt évben készített, — együttesen óhajtott megoldani s már ezen tervzetben is a főiskolai tanerők díjazására az új bölcsészeti tanszékeken kívül a tanári fizetések czimén 11.317 frt emelkedés van számításba véve.

A tanárkarok azonban súlyos, kedvezőtlen körülményeik között, amelyek az ő helyzetüket az állami tisztviselők fizetése rendezéséről szóló országos törvény életbeléptetése után az állami tanárok helyzetével szemben sokkal sötétebb színben tüntetik fel, — nem várhatnak a bölcsészeti fakultás szervezésével kombinációba hozott tanárfizetések rendezésére sokáig, mely így összekötte-

tésbe hozva ama másik tervvel esetleg még éveket, sőt talán évtizedeket vehet igénybe.

Az általuk sürgetett kérdés megoldásának hosszabb időre való elhalasztása sok veszéllyel is járhat a főiskola szellemi tekintélyére nézve, — de másfelől nem is volna indokolt az, — miután a tanári fizetések mérsékelt emeléséhez már a megvannak a szükséges föltételek a kollegium saját jövedelmi forrásaiban, a nélkül, hogy a bölcsészeti fakultásnak jövedelmi forrásai igénybe vétetnének.

A tanárkarok tehát egy terjedelmes, minden oldalról megvilágított és kellően megokolt emlékiratban ujtják meg még 1891-ben tett kérésüket a tanári fizetések rendezése, illetve emelése iránt, sőt most valamivel még kevesebbet kérnek, mint akkor, amennyiben most nem hat, hanem öt ízben előforduló 100—100 frtos korpótlékra nézve tesznek számítását.

Kérésük teljesítését a tanárkarok egész bizalommal várják a tavaszi egyházkerületi közgyűléstől, mely az ő anyagi helyzetük korszerű rendezését már ezelőtt két évvel a főiskola egyik főfontosságú és sürgős kérdésének nyilvánította.

A közérdekű emlékiratot a következőkben ösmertetjük:

A főiskolai tanár karoknak főt. Kiss Áron püspök urhoz czimzett emlékirata a bevezetés után azt az eltérést jelzi, mely az 1891-iki és a mostani kérésük között van. Nevezetesen az

akadémiai tanári illetményeknél 1500 frt alapfizetést vettek most fel, a korpótlékok pedig csak öt ízben óhajtják ismételtetni.

Számításba vettek a gimnáziumban egy új rendes tanszéket, 1663 frttal; a természetbeni lakásokat a pénzül megszabott lakbérrel, a háztartási földeket pedig egy-egy korpótlékkal vették egyenértékűnek, három tanszék javadalmasításának a többiekével egyenlőségére kell 746 frt, 14 akad. tanár, továbbá a képezdei és gimnáziumi igazgató alapfizetésének emelésére 592 frt, 4 képezdei és 14 gimnáziumi tanár alapfizetése emelésére 850 frt, 5 akad. képezdei és 14 gimnáziumi tanár lakbérének emelésére 2400 frt. ének és zenetanár fizetésének emelésére 200 frt. korpótléokra 6600 frt, tehát a szükséglet emelkedése évente összesen 13051 frtot tesz, melyből a tulajdonképeni fizetés javításra 9042 frt esik.

A kérelmezett fizetés emelés után a képezdei és gymnasiumi tanárok fizetése lesz a jelenlegi 1450 frt helyett 1600 frt, a maximális korpótlékkal pedig 2100 frt, — az akadémiai tanárok jelenlegi fizetése pedig felemelkedik 1900 frt. a maximális korpótlékkal pedig 2400 frtra. Ellenben az állami középiskolai tanárok fizetésének maximuma a közelebb hozott orsz. törvény folytán 2650 frt. A fizetés emelés után a tanerők összes díjazása a természetben járó illetményeken kívül az 1892/93. évi 55830 frtról 1893/94. évben 68731 forintra emelkednek.

A fedezeti források megjelölésénél kimutatják a tanári karok, hogy miután az 1893/94. tanévi költségvetésben a jelenlegi tanári fizetések számítása mellett 5699 frt fedezeti többlet mutatkozik, a régi és az új tanári díjazások közti különbség pedig 11951 frt — tényleg csak 6251 frt az az összeg, amelynek fedezésére újabb források szükségesek.

Ezen újabb szükséglet fedezése pedig részben újabb források nyitása, részben bizonyos

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Valentin.

— Irta: Armand Sylvestre. —

I.

Luc-Lepet de Larridelle báró Roultabos őrnagy estélyén ugyancsak bele volt melegedve ezimikus tréfáiba, midőn egy zsinóros, sujtásos legény levelet nyújtott át neki. A levél illatos spanyolpapir borítékba volt zárva.

— Megengedi? — kérde a bárót.

Az őrnagy annál szivesebben adta meg az engedelmet, mert arra használta fel a báró elfoglaltságát, hogy helyette gyorsan elosztotta a kártyát.

Azonban ez a figyelem kárba veszett. A báró nagyon meg volt indulva; nem nyult a kártyához, hanem a helyett engedelmet kért, hogy a játékot félben hagyva, azonnal távozhassék.

— Kár! Pompás kártyám volt! — mondá elgondolkozva az őrnagy.

— Tegyük fel, hogy ön nyert!

És a báró az asztalra dobta a tételt.

Aztán kisi-tett a tornácra, hol azonban sokkal hosszasan időzött, mint amennyi ideig egy köpeny felöltése végett rendszerint ott szoktunk tartózkodni. Ennek oka az volt, mert egy titokzatos csomagot várt, melyet hóna alá véve, kocsiba szállt.

— Marbeuf-utca 101! — parancsolta a kocsisnak.

És azután nyögés, sóhajtozás jajveszékés között kezdett öltözködni. Hiányos öltözet volt bizony, de azért tökéletesen átváltoztatta. Egy kopott szőke szakáll, mely elfödte kéke játszó arcza meztelenségét s azt fölismerhetlenné tette. Ugyan kérem: mire való volt ez az elővigyázat? Lepet de Larridelle báró nem rejtett el bombákat a kapu-bejáratok alatt. Ez a galant bohó nem volt sem politikus, sem újságíró. De hát ha az ember meg akarja látogatni barátnőjét, a ki neje barátnőjévé egy házban lakik, csak nem kockáztathatja azt, hogy fölismerjék.

— Saját feleségem is másnak nézne. — Így szólott magában büszke elbizakodással, mikor zsebtükrébe tekintett. Maga Jupiter is átváltozott, mikor a földön a halandókat meglátogatta s belelegyedett egy-egy kalandba. Ki tudja: vajjon az a Danae híres arany esője egyéb volt-e, mint egy olyan arany szakáll, a melyet a báró tett fel? Akkor, a midőn a történet-tudomány az evangéliumi legendát tisztán emberi eseményekké csinálja, talán mi is megtehetjük ugyanazt a görög mithológiával?

Tény, hogy Luc-Lepet de Larridelle báró, korunk Jupiteré — mert hát az istenek minden időben tökéletű népség voltak — Lepet de Larridelle asszony törvényes férje, sietett barátnőjéhez. Talán sürgős volt ez a találka? Ellenkezőleg, Arra kérte a bárót, hogy maradjon szépen honn, míg bizonyos kellemes újsággal meg nem lepi. Innen volt a szegény ember izgatottsága; ezért ugrott kocsiba; ezért volt az átváltozás. Szinte ajtóstul rontott a szobába.

— Mit tettem neked, Johanna? Mit vétettem ellened, hogy így bánsz velem?

— Ilyen az élet, öregem, válaszolá Johanna vállat vonva, a mivel szánalmát akarta kifejezni. — És Saint-Pétau szü. Desjean Johanna kisasszonynak tökéletes igazsága volt. Az élet az, hogy cselekedjünk minél több rosszat azoknak, a kik jót tettek velünk s Amor egész morálja ebben az örök igaztalanságban van kifejezve.

— Legalább nagyon gazdag? — mondá megadással a báró.

A kisasszony elutasító mozdulatot tett, melyben a sértett önértet félremagyarázhatlanul megnyilatkozott. Minek tartják őt?

— Nem, barátom, nem. De fiatal, de szép, szeretem őt s pályát akarok neki szerezni.

— A tengerészetnél?!

— Nem! a diplomatiánál. Aztán ön sohasem értett meg engem kedvesem. Miután úgy bánt velem, mint valami aféle...

— Nem látszott az nehezedre esni, legalább velem szemben nem mutattad!

— Lehet; gyöngye voltam. De most midőn a tiszta érzélem felnyitotta a szememet...

Es a szegény báró szeme előtt a Kaméliás hölgy történetének egy lapja vonult el.

— Isten önnel, báró, várom őt! Menjen a melléklépcsőn s ne haragudjék, kedves barátom!

A báró legyőzötve, gépiesen engedelmeskedett s a melléklépcső fordulójánál egy csemegekereskedő segédbe ütközött, a ki vetélytársá számára vitte a vacsorát.

II.

Ami Saint-Pétau Johanna, szü. Desjean kisasszonyt illeti, Párisból való párisi volt, szabálytalan profillal, de kecses, érzékes arczzal,

szükségletek csökkenése által eszközölhető. Az emlékirat megnevezi azokat az alapokat, melyekből kisebb-nagyobb összegek fedezetül számításba vehetők, így csak a Szántó alap 3000 frttal járulhat az új szükséglet fedezéséhez, ellenben a tőkepénztár feloldható az új épített pénztárnak kötelezett évi 2000 frt fizetése alul.

Ezen eljárás mellett a főiskolai közszükségleti alapok költségvetésének végtételei 1893/4-ben következőleg módosulnak:

összes bevétel	95840 frt 82 kr.
összes kiadás	92547 „ 83 „
fedezeti többlet	2292 frt 99 kr.

Ímé tehát a végeredmény az, hogy a főiskola birtokában levő forrásokból haladék nélkül elrendelhető az 1891. évi 363 ik számú egyházkerületi végzés fogantatása, illetve a főiskolai tanárkar kérelmének teljesítése. Sőt a 2292 frt 99 kr-ban kitüntetett fedezeti többlet lehetővé teszi, hogy egyéb halaszthatatlan újabb szükségletek mellett első rendben megalapítsák a főiskolai hivatalnokok (pénztárnok, ellenőr, háznagy) nyug. és gyámintézete és hogy továbbá a főiskolai pénztári hivatal javadalma revízió alá vétessék és a méltányosság alapján főlebb emeltessék.

Azzal az aggodalommal szemben, hogy a kamatláb csökkenése netalán illuzorios-á teszi jövőre ezt a költségvetést, rámutat az emlékirat: 1. a fedezeti többletre. 2. arra, hogy a főiskolai jelzálogos kölcsöntörvény keresletét jelentékeny mértékben lehet fokozni, főleg a pénzkölcsönzési szabályok módosítása mellett; 3. egyes alapítványok tőkének megszabása által jelentékeny tartalék alap létesíthető; 4. az új épített pénztári kölcsön címén gyümölcsöző összegekre is kiterjesztendő a kezelési hatod fizetésének kötelezettsége; 5. a kezelési illetékek fizetésére kötelezett tőkék befolyt évi jövedelmekből 1%-ot fizessenek a tőkepénztárnak; 6. czélszerű építkezések által is lehet fokozni a főiskolai tőkék jövedelmezését.

— Országgyűlés. (Május 12.) Reggel 9 órakor kezdette ma a munkát a képviselőház. Szilágyi Dzsó igazságügyminiszter több módosítást elfogadott s így az ellenzék is tényleges részt vehetett a törvényhozás tulajdonképeni munkájában. Részt vettek a vitában a miniszteren, Telezky István államtitkáron és Jellinek Arthur előadón kívül dr. Neumann Ármán, Mezei Mór, Holló Lajos,

hamis szemmel, kissé vastag zikkakkal s arczán két gödröcskével. Nem klasszikus feje kifogástalan kerekdedségű testen nyugodott, melynek szépségvonalai elragadóak voltak. Egészen véve muló szépség — ha úgy tetszik — de eleven s magával ragadó. Arisztokratikus formák, egyes megnyult arányokban, nem Praxiteles-, hanem Primitivo-alak. Végre is olyan, hogy a kis uja többlet ért, mint a neveléses báró testestül-lelkeztül, a ki teljes joggal jajveszékelt, hogy elveszti ezt a hűtlen kincset.

Egy csirkeszárny volt hátul a gallérjába akadva, melyet a lépcsőn felsiető pástétomos-fu kosarából rántott magával. Futott le a lépcsőn s csakhamar ismét az utcán volt. De szórakozottságában idegen kocsiba vetette magát, mire a rávárakozó kocsis, a ki elfeledett kifizetni, pokoli lármát kezdett csapni. Szerencsére csakhamar beavatkozott a dologba egy rendőr, s nagyobb botrány nélkül kiegyenlített a dolog s a báró elindulhatott Théba felé Most „cheaui de Dumas“-nak nevezik.

De abból ne tessék azt következtetni, hogy Lepet de Larridelle báró Thébában lakott. Korántsem! egész egyszerűen a Godot-de-Mauroi-utcában. Mert a báró nejéhez ment. Hová is ment volna?! Rowlatboz őrnagy nem várt már rá a klubban. És aztán, miként hajlan Szt. Fál lelkében, az övében is nagy világság támadt s a világság fényénél megszűnlelt a megbánás.

Hát nem volt ez szép, galant és méltó dolog a tékozló-futól, a ki minden este magára hagyta nejét, mert vagy ő játszott vagy őt játszotta ki Saint-Pétau szül. Desjeau kisaszony.

Mohay Sándor, Polonyi Géza, Kullmann Lajos, Makfalvy Géza, Mérey Lajos, Kemény Pál, Hedry Lőrincz, Remete Géza, Horváth Gyula és Ugron Gábor. Az ülés végén Szalay Imre azt indítványozta, hogy mivel a sommás eljárást lassan tárgyalják, délután is legyenek ülések, ez indítványt azonban Ugron Gábor felszólalása után elvetették, Polonyi Géza kérdést intézett az elnökhöz, hogy mért nem tüzte ki a meghívót a holnap ülés napirendjére, de az elnök egyszerűen azt igazolta, hogy a meghívót még be sem jelentette s így napirendre nem tűzhető.

— Külföldi hírek. (Gyurics ezred est) ki az orosz udvarnak megviszi Sándor király trónraléptének notifikálását, e hó 20-án fogadja a császár Moszkvában — (A walesi herceg né) leányaival 11-én reggel az „Osborne“ hajón Spalatoba érkezett. Innen Velence felé utaznak. — (György Viktor.) Waldek fejedelem, tegnap reggel 8 órakor Marienbadban meghalt. — (Madridban) az ellenzék a municzipális választások elhalasztásai tárgyvalva obstrukciót folytat; a regens királynő egy millió rezeztát engedett a czivilistából. — (Dobsonok) Dahomey meghódítója Marseillebe érkezett.

Allami tisztviselők mozgalma.

Debreczen, május 13.

A debreczeni állami tisztviselőknél f. é. április hó 23-án tartott értekezletéből kifolyólag dr. Kardos Albert debreczeni állami főreáliskolai tanár elkészítette nevezett tisztviselőknél memorandumát s azt az áldozó csüörtökön tartott népes értekezlet el is fogadta. A memorandum a pénzügyminisztert arra kéri, hogy az 1893. évi IV. törvényezikk 3. §-nak rendelkezésének megváltoztatásával Debreczenre a III. osztályu, hanem a II. osztályu lakpénzzel ellátott, állomás helyek közé soroztassék. Következőleg hangzik:

„Nagyméltóságú Miniszterelnök Ur!“
Kegyelmes Urunk!

Tisztelettel alulírott, Debreczen városában működő állami tisztviselők azon alázatos folya-

modványával járulunk Nagyméltóságod elé, hogy Debreczen sz. kir. városát, mely az 1893. évi IV. törvény 3. §-a alapján a harmadik osztályu lakás pénzzel ellátott állomás helyek közé soroztatott, ugyanazon törvény ugyancsak 3. §-a utolsó kikezdésének értelmében a miniszter tanács utján a második osztályu lakpénzzel ellátott városok közé emelni méltóztassék. Legyen szabad alázatos kérelmünk jogos és igazságos voltát Nagyméltóságod előtt a következőkkel támogatni.

Miőn az állami tisztviselők fizetés-rendezéséről szóló törvényjavaslat első alakjában az országgyűlés elé került, maga a nagyméltóságú pénzügyminiszter ur is elősmerete, hogy Debreczen a lakást illetőleg hazánk legdrágább városai közé tartozik, mert Debreczen is helyet foglal azon városok között, melyekben a tisztviselőt a Budapestre megállapított lakpénzek 70 százaléka illeti meg. S valóban a nagyméltóságú pénzügyminiszter ur, a ki a legkörülményesebben lehet tájékozva a városok adózási és drágasági viszonyairól, egészen a tényleges körülményeknek megfelelően juttatta Debreczenre a főváros után legnagyobb lakpénzre jogot formálható városok sorába, mert bármely más norma, illetve holt szabály alkalmazása, így a katonai lakbér osztályzatnak mértékül vétele nem biztosíthatja kellőképen az igazságot és méltányosságot.

Azonban még ha a nagyméltóságú pénzügyminiszter ur az eredeti törvényjavaslatban nem is sorolta volna föl Debreczenre a főváros után közvetlenül következő állomás helyek között, akkor is könnyű lesz bebizonyítanunk, hogy egyedül a katonai lakbér osztályzatnak alkalmazása Debreczenre nem méltányos, sőt határozottan sérelmes az itt működő állami tisztviselők érdekeire.

Sérelmes már csak azért is, mert Debreczen a IV. katonai lakbérosztályba tartozván, a katonai lakbér fokozatban még meglehetősen kedvező helyzetéből degradáltatik azon V. és VI. katonai lakbérosztályba tartozó városok kedvezéért, melyeket a törvény Debreczenre egy csoportban foglalt össze; de ezen sérelemre nem hivatkozunk különösebben, mert e hátravetésben Debreczenrel együtt több más város is osztózik.

Sokkal sérelmesebbnek tartjuk a katonai lakbérosztály szerinti soroztatásunkat azon fontosabb okból, hogy t. i. Debreczen már eredetileg is csak téves következtetéssel juthatott a katonai lakbérek IV. osztályába, holott természetesen legalább is a III. katonai lakbérosztályba kellett volna soroztatnia. — Ez állításunk mellett eléggé szól már azon körülmény is, hogy Debreczen már előzőleg mindjárt az 1879. XXXVI. t.-cz. megalkotása után a nagy méltóságú pénzügyminisztériumnak ugyanezen évi 2868 számú rendelkezésével a III. lakbérosztályban foglalt helyet; úgy, hogy majdnem értelmetlen előttünk, hogy őt, illetve tiz évvel később miért fokoztatott egygyel alsóbb osztályba. Mert ha e lustrum alatt épült is Debreczen városában több rendbeli katonai férő hely, ez építkezés távolról sem áll arányban a lakás szükségletnek ugyanazon idő alatti folytonos növekedésével. Fentebbi állításunk mellett, t. i. hogy Debreczen csak téves következtetéssel juthatott a IV. katonai lakbérosztályba, még erősebb bizonyítékul szolgálhat azon átlagos árak, melyeket a kipuható eljárás adatai alapján a katonai és polgári vegyes bizottság állapított meg és a melyek az A) alatt ide csatolt hatósági bizonyítvány tanuskodása szerint egyetlen tételt kivéve mind magasabb, gyakran jóval magasabb lakbérösszegeket tüntetnek föl, mint a IV. katonai lakbérosztályzatban foglalt díjzabási tételek. — Legcsattanósabb bizonyítékul végre azt kell felhoznunk hogy Pozsony és kivált Szeged, melyben a lakások köztudomás szerint olcsóbbak, sőt közmondásosan olcsók, e városok a katonai lakbér szabályzatnak felsőbb osztályába kerültek, mint Debreczen. Ha tehát már a katonai lakbérosztályzat díjtételei szerint is bajos Debreczen városának lakást kapni, hogyan felelhetne meg a szükségletnek a rendszerint családostól polgári tisztviselők lakpénze, a kik a velők egyenlő rangu katonatisztek lakpénzének csak 60 legföljebb 65 százalékát huzzák lakbéri illetményül. Így

például az ezredesi ranggal Debreczenben 704 forint lakáspénz jár, míg az e rangnak megfelelő VI. fizetési osztályal csak 480 forint jár lakpénzül a százados 444 forintot huz, míg a IX. fizetési osztályban levő állam hivatalnokot csak 240 forint illeti meg; stb.

Sérelmes azonban a katonai lakbérosztályzat merev alkalmazása, még inkább azon nagy arányú változás, illetve fejlődés miatt, melyen Debreczen városa a katonai lakbérosztályzat utolsó megállapítása vagyis az 1889. év óta átment. Mert föltéve, hogy ez évben Debreczen városa a tényleges állapotoknak legszigorubb szemmel tartásával került is a IV. katonai lakbér osztályba, az azóta lefolyt 3-4 esztendő alatt a megélhetési viszonyok általában, a mint ez a B. alatt mellékelt hatósági bizonyítványból is kitűnik — a lakás viszonyok pedig különösen kedvezőtlenebbre fordultak, még pedig teljesen érthető okokból. Ez idő alatt az állami tisztviselők, általában a tisztviselők száma o'y rohamosan emelkedett, — hogy a bérházakkal nem rendelkező Debreczen városában természetesen lakásszükség, sőt lakásdrágaság állott be. Ugyanis ez idő alatt vagyis a katonai lakbérosztályzat utolsó megállapításától fogva helyzetetett Debreczenbe az államvasutak üzletvezetősége, 1890-ben 144 alkalmazottal, a mivel vele járt a külső vagyis állomási hivatalnokoknak legalább 50 személylyel való gyarapodása, a kir. itélő tábla, 1891-ben 54 bírói és hivatalnok családdal államosított és kiegészített a főreáliskola, 1891-ben 10 tanárral és 2 szolgálóval, állított föl vasuti osztálymérnökség 1891-ben és állami kultur-mérnökség 1892-ben, a mely körülmények a többi állami és magán hivatalok, biztosító és pénzügyi intézetek személyzetének, az ügyvédi és orvosi karnak általában a bérelt lakásokra szoruló elemek természetesen gyarapodását nem számítva, legalább 300 béreadó lakást tettek szükségessé és legalább 30 százalékkal tették drágábbá a lakbérviszonyokat. Ez állításunk eléggé csattanósan bizonyítja a debreczeni m. kir. pénzügyi igazgatóságtól szerzett, a nagyméltóságú pénzügyminiszterium adó- és jövedéki számvevőségénél is ott fekvő azon adatok, a melyek szerint Debreczen városában a házbérvédelem 1879. óta, tehát azon évtől kezdve a mikor a katonai elszállásról szóló XXXVI. törvény meghozatott és a mikor Debreczen a katonai lakbér-fokozatnak III. osztályában foglalt helyet, 418,374 frtról 946,095-71 frtra, vagyis több, mint 120 százalékkal emelkedett, különösen rohamosan mutatkozik a házbérvédelemnek növekedése az 1889. évtől kezdve, a mikortól fogva két évben körülbelül 30-30 ezer, egyik évben 120, sőt éppen a legutolsó esztendőben 170 ezer frttal szökött feljebb Debreczen városának házbérvédelme. E magukban is fontos adatok különösen akkor tűnnek fel teljes jelentőségükben, ha melléjük állítjuk az ugyanazon időre eső népesedési mozgalm adatait, a mely utóbbiakból teljesen világossá lesz, hogy míg Debreczen lakossága az 1880-1890-ig terjedő 10 év alatt 51,122 lélekről csak 56,940 lélekre emelkedett évenként tehát átlag csak 1 százalékkal gyarapodott, addig Debreczen házbérvédelme ugyanazon 10 esztendő véve elapul 417,337 forintról 732 588 forintra növekedett, vagyis évenként átlag 9 százalékkal szállt feljebb. A népesedési mozgalm és a házbérvédelem adatait így összevetve. — fölösleges minden további bizonyítgatás, hogy a házbérvédelemnek oly magas összegét nem annyira a lakosságnak természetesen szaporodása okozta, hanem és sokkal inkább a lakbérnek aránytalan emelkedése.

Ez aránytalan magas lakbérnek csökkenése nem is várható a közeli időben, mivel a bérházak építése távolról sem tarthat lépést a bérlek gyors szaporodásával, nem már csak azért sem, mert Debreczen városában az építé-re szolgáló munkaerő és munka anyag eddigéle le volt foglalva a helyben folyó nagy középületek, a laktanyák, az állami főreáliskola, a közkórház, a kereskedelmi akadémia, az igazságszolgálati palota, a zenede, a város háza, elemi iskola stb. alig befejezett vagy most is folyó munkában levő építéshez.

Az (A. és B.) alatt mellékelt hatósági bizonyítványok és házbérvédelemre vonatkozó teljesen hiteles adatok után szükségtelennek látjuk annak részletes kimutatását, hogy nincs Debreczenben tisztviselő, aki az engedélyezett szállás pénzért megfelelő lakást bérelhetne, holott az egyes tisztviselők lakbérvallomásaival nem csak ezt volna könnyű bebizonyítanunk, hanem azt is, hogy Debreczenben működő állami tisztviselők legnagyobb része bátran mondhatjuk 90 százaléka, törzsfizetéséből kénytelen gyakran jelentékeny összeggel a törvénytől távolról megpótolni.

Végül legyen szabad azon ferde helyzetre is reá mutatnunk, a melybe az 1892. év második felében és az 1893. év első negyedére részünkre kiutalt ideiglenes pótlékok juttattak bennünket. Ez ideiglenes pótlékokból távolról sem akarunk szerzett jogokat formálni, mert jól tudjuk az ideiglenes pótlékok kisebb vagy nagyobb összege nem alapult végleges törvényen, azoban mint méltányossági szempont talán Nagyméltóságod becses figyelmét nem fogja elkerülni azon körülmény, hogy az állami tisztviselők jogos reménnyel várva szállás pénzüknek az ideiglenes pótlék összegéhez mért emelkedését, e reménylett magasabb szállás pénz szerint béreltek már a múlt 1892. évi augusztus havától, de még inkább a f. évi május 1-től kezdve új lakást.

Ezen tisztviselőkre nézve a szállás pénzének a kilátásba helyezett összegekről való leszámítása nemcsak keserű csatlódásul szolgál, hanem egész évi háztartásukban is anyagi zavarokat képes okozni. Mindezek után tisztelettel aulított debreczeni tisztviselők arra kérjük Nagyméltóságodat hogy úgy is mint a minisztertanács feje, úgy is mint m. kir. pénzügyminiszter méltóztassék már a legközelebbi, tehát az 1894. évi költségvetés egybe állításakor a minisztertanácsnak oly előterjesztést tenni, a melynek értelmében Debreczen városa a törvény kitéjezése szerint második osztályú lakpénzzel ellátott vagyis a I. II. é. III. katonai lakbér-osztályba tartozó városokból csoportosított állomás helyek közé soroztassék. Magunkat és méltányos kérelmünket Nagyméltóságodnak becses figyelmébe és kegyes jó indulatába ajánlva, maradunk

Nagyméltóságodnak, Kegyelmes Urunknak alázatos szolgálói.

Debreczenben 1893. május 11.
a debreczeni állami tisztviselőknek 1893. ápr. 25 és máj. 11-én tartott értekezete nevében

Dr. Kardos Albert s. k.
állami főreáliskolai tanár.

Papirszeletek.

(Egy reform mégis lesz. — Sommás eljárás. — Pálffy redvivus. — A koponya hibája. — A tipp k. —)

A főrendiházat azonban még se nevezzük mind en reform hátráltatójának.

Ime, híves szerdai szavazásával mégis csak közelebb hozott bennünket egy mélybeható, gyökeres reformhoz.

Ertjük a főrendiház teljes és gyökeres reformját, a mely a főrendiház és képviselőház közt most már kikerülhetlen összeütközésből okvetlen következni fog.

*

A képviselő urak nagyobb számmal voltak jelen a főrendiházban, mint a képviselőházban, a hol a sommás eljárás felett folyt a vita.

Bizonyára arra a véleményre kellett jutniok, hogy a főrendiházra szemben is alkalmazni kell valami sommás eljárást!

*

Mikor Pálffy Mórész beszélni kezdett, — mindjárt tudtuk, hány szavazattal győzhet a főrendiházi u. v. ellenzék.

— „Huszonöt, huszonöt“ hangzott mindenfelől, a mikor a volt császári kan-

cellár történelmi alakja (uralkodása alatt oly nagy barátja a huszonötnek) szólásra emelkedett. . . .

*

Néhány kis francia lap lerántotta a Munkácsy Mihály honfoglalási képét. A nagy lapok (Figaró, „Temps“, „Gaulois“, „Moniteur“, „Monde“ s az angol „Times“ is) tuláradnak a dicséretekben.

Mikor Munkácsy olyan képet állított ki, a mely rendes műárusának, Sedelmayernek a tulajdona, ez úgy felborralozta a francia zugsajtót, hogy egy ellenvető hangjuk sem akadt. Most a kép nem a Sedelmayeré, de a miénk, ennél fogva a borralalók és dicsériadák szépen elmaradtak.

Hogy néhány magyar lap mégis látatlanban piszkolódik a jelenkor legnagyobb festőgeniejével, ez által bizonyára örömet okoz kivált a nemzetiségeknek, a melyek sem jó, sem rossz festményen nem akarják látni a honfoglalás, a moghódolás aktusában fölépő Árpádot.

Higyjék el az „ab invizis“ kritikuskok hogy nem a festett Árpádeban, hanem a saját koponyájukban van itt a — hiány!

*

A budapesti lövészények alkalmára még a komolyabb lapok is közölnek tippeket.

Magára vessen aztán, ki e lapok után indulva, oly lóra tesz, mely a tipppek dacára csak leghátul tippel!

G—ne.

Hogy óvakodjunk a tüdővészttől?

(Sikós doktor felolvasása a korbányfalvi olvasókörben 1892. máj. 1. én.)

(Folytatás.)

II.

Száz okunk van tehát óvakodni a tüdővészttől.

De hát I. heveses? A tudomány arra tanít, hogy igen.

A ragadós betegségekről mostanában bebizonyosodott, hogy azok ragadós voltát szabad szemmel nem látható picziny élő alakok, a tudósok által úgy nevezett bacillusok, baktériumok okozzák, melyek a beteg testében millió és millió számra szaporodván, utóljára annak halálát idézik elő. Ezek az apró holmik a beteg testéből megszámlálhatatlan mennyiségben a levegőbe, a vízbe, a földbe kerülvén, ha ismét olyan testbe jutnak, mely ket befogadja, tanyát ütnek azon és abban kezdik el romboló munkájukat.

Mint már az imént mondtam, úgy az orvosok, mint más gondolkodó emberek régen gyanították azt, hogy a tüdővész, vagyis annak leginkább ismert és legjobban elterjedt alakja, a tüdőgümősödés és az ebből eredő tüdővész szintén a ragadós, az egészséges embert fertőzés útján megtámadó betegségek közé tartozik. Nem régebben pedig a tudósok feltedték azt a parányi élő lényecskét is, mely a gümőkór mérgét képezi.

Ez a tüdővész bacillus.

Ha ez olyan ember testébe jut mely befogadja önmagába nem veti ki magából, akkor abban rmitő módon elszaporodik és elbűtőbb, hol rövidebb, hol hosszabb betegkedés után azt a testet, mely neki tanyát adott, megöli.

Igy jutott a tüdővész mérgé abba a szegény fiatal asszonyba is, kit most eltemettünk. Egy esztendőn át folytonosan a beteg ura körül volt, mert hát szerette azt forón, igazán testével, lelkével, — folyvást annak a szobának megtört tetett levegőjét szívta, melyben a tüdővészben szülő katorlakott, a legkisebb vigyázat nélkül csókolt, ölelte beteg férjét, — a tisztaság sem volt nálok valami példás, s így a betegség merge annál jobban elterjedhetett; — és ime, a folytonos rossz levegőben, az örö-

kös éjszakázás által kimerült teste nem tudott ellentállani a betegség ragadós mérgének, megkapta azt ő is, s néhány hónapi szenvedés után követte az urát a sirba, mintegy folytatva annak betegségét.

Minden ragadós betegség mérge leginkább a testnek azon a részén fejlődik ki, melyet legjobban bánt a betegség; és legkönnyebben fertőzötteti meg az egészséges testet az az anyag, mely a beteg ember leginkább szenvedő részéről leválik. — Így köztudomású, hogy a himlőt avval a genyedséggel, mely a himlő hólyagjában terem, biztosan át lehet egészséges emberre oltani s a kolerát, a hágy-mázt (mely betegségeknek főszékhelye a bél), leginkább terjeszti a betegek ürüléke.

Éppen így van ez a tüdővészszel. A betegség ragadós mérge itt legerősebben abban a köpben van elzaporodva, melyet a tüdővészben szenvedő, az ő beteg lélegző csöveiből kiköphög. A köpben van a millió, meg millió bacillus. — Még pedig nemcsak a nagyobb darab köpökben, hanem azokban is, a melyeket csak alig láthatni meg, s a melyek a köhögés közben a kifújt levegővel együtt repülnek ki a beteg szájából.

A tüdővész ember köpje azonban csak akkor fertőzötteti meg az egészséges embert, ha nedvességét elveszti, t. i. ha megszárad és por alakúvá válik. Akkor szabadulnak ki belőle a gümö-bacillusok, melyek aztán millió meg millió számra a levegőbe jutva, lélegzés közben a levegővel együtt az egészséges ember tüdejébe kerülnek.

Tudom, sokan azt gondolják most az én tisztelt hallgató polgártársaim közül, hogy nem lehet ez így, mert ha így volna, akkor minden élő ember tüdővést kapna, mert hiszen a közül a temérdek bacillus közül, a mi a sok beteg köpjéből a levegőbe jut, majd minden embernek kerülhet a tüdejébe egy csapat, mikor lélegzetet vesz, — mert hiszen poros levegőt ugyan gyakran kénytelenek vagyunk szívni. De meg, alig van olyan ember a világon a ki olykor olykor közel ne jusson egy-egy köhögő tüdővész emberhez, így a ruhájára mindenkinek rátapdhat egy-két, gombostűfej nagyságú, vagy még kisebb, köhögés közben a levegővel kifújt köpöcske, mely később megszáradva, elporladva a levegőbe jutva, azt, a ki a ruhát viseli, bizonyosan megfertőztette — a beszitt levegővel a tüdőbe jutva !?

Hála istennek, nem így van.

Az egészséges ember ép teste a ragadós betegségek mérgével sokszor képes dacolni. — Arra, hogy az ember a tüdővést megkapja, kell bizonyos hajlandóság, azaz kell a testnek, különösen pedig a lélegzés utának olyan gyenge beteges állapota melynek következtében az ezekben jutott ragadós mérge hatásának nem képes a test ellent állani, nem dobja ki a mérget magából, hanem uralkodni engedi azt.

Ez a hajlandóság, különösen a lélegzés utának ez a gyenge, beteges állapota az, mit a tüdővészben szenvedő emberek gyermekei s üleitől töbnyire örökölnek, minek következtében aztán könnyebben bele esnek eretnetes bajba, mint az egészséges emberek ivadécai.

Azonban ez a hajlandóság a tüdővészre fejlődhetik az emberben, ha a legegészségesebb emberektől s a legegészségesebb testtel született is, ha helytelen életmódot folytat.

A lélegzés utának ilyen gyenge, beteges állapotát előidézi igen sokszor az, ha ezek a csövek gyakran hurutosak. De előidézi nagyon sok embernek a foglalkozása, a mestersége is. Az, a ki poros levegőben kénytelen dolgozni, örökös, állandó hurutot szerez gégejébe, lélegző csöveibe, s ez az oka annak, hogy a kőfaragók a dohánygyári munkások, utcáseprők közül igen sokan halnak el tüdővészben. A borbélyok közt is sok a tüdővész, mit a lélegző kor felzavart apró szőrök izgatása következtében szárazozó gyakori hurutból magyarázhatni meg.

Ezért a hurutot nem kell csekély betegségek tartani, hanem őrizkedni kell annak elhanyagolásától. A ki testét erős meghüleseknek teszi ki, a ki testének táplálását, friss levegővel ellátását elhanyagolja, az mintegy utat nyit minden ragadó betegségnek, tehát a tüdővésznek is. A szoba rossz levegője, a piszkos sze-

metes, nem szellőztetett, tehát büzös lakás, a rossz vagy kevés élelem, a kicsapongás, a mértékletlen élet, az éjszakázás: mind e ömözdtja a tüdővészre való hajlandóságot.

Igen gyakran megtörénik, hogy valaki sokáig szenved gyomor betegségben, és ennek következtében nem képes testét kellőleg táplálni. Az ilyen emberben is könnyen kifejlődhetik a tüdővész, s gyakran az lesz a megölője.

Azt is sokszor tapasztalják az orvosok, hogy nagy vérvesztés, a test tulságos megerőltetése, kimerülése, asszonyoknál pedig a gyakori gyermekszülés következtében áll be a tüdővész. Igen, mert a kimerült, elerőtlenedett, kevés vérű ember teste nem képes ellent állani a gümökör ragadós mérgének.

(Vége következik.)

Helyi hírek

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezelő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az igtató, kiadó hivatal és az irattár a felelő felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepeken d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnyitva pénteken délelőt 11-től 12-ig.

Múzeum a kollégiumban nyitva van vasárnapoktól d. e. 10-től 12-ig.

A m. kir. meteorológiai intézet időjelzése a debreczeni távirda hivatalnál, május 13-án: változó felhőze, meleg, száraz.

Séta hangverseny a Margit fűrdőben, minden vasárnap d. u. Kenedi a katonai zenekar.

Május 13. A dohánygyári munkások majálisa a nagyerdei vígadóban.

Május 13. Ábrányiné, Wein Margit hangversenye az „Arany Bika” dísztermében.

Május 14. A deb. aut. orth. izr. hitközség közgyűlése, május 14-én d. u. 3 órakor.

Május 15. A „Csokonai kör” irodalmi szakosztályának közgyűlése d. u. 4 órakor, a ker. ifjak egy. helyiségében.

Május 15. Hajdúvármegye közgyűlése.

Május 17. A gazdaszok majálisa a Dobos-pavillonban.

Május 20. Sajtóügyi végtárgyalás.

Május 23—24—25. Képviselő választókat összehívó küldöttség ülései a városkózában.

Május 26. d. u. 4 órakor az alsó-szabolcsi ármentesítő társulat r. k. közgyűlése a városkózá nagytermében.

Junius 1. Az ev. ref. theologiai akadémia hallgatóinak majálisa a nagyerdei vígadóban.

Junius 3. Jogász juniális a nagyerdei vígadóban.

Junius 20—24. Érettségi vizsgálatok a főiskolában.

Május 21. A keresk. ifjak egyesületének kirándulása Szatmárra.

Junius 25. Az iparos-kör jubileuma.

Julius 4. A szabó szakegylet bálja a Dobos-pavillonban.

Augusztus 7—15. Országos vásár.

Október 2—10. Országos vásár.

— A földmívelési miniszter felhívása. Gr.

Bethlen András földmívelési miniszter az ország gazdáközönségéhez és erdő-birtokosaihoz felhívást intéz, melyben — mint a millenárius kiállítás mezőgazdasági és erdészeti csoportjának rendezője — támogatásukat kéri. Lelkes felhívásában hangsúlyozza, hogy a kiállításon hazánknek, mint első sorban agrikulturn államnak, mezőgazdasága és erdészete nagy fontosságukhoz méltóan legyenek bemutatva. A magyar mezőgazdáknek és erdészeknek meg kell mutatniok, hogy az általuk birt föld nem parlag, hogy daczára azon aránylag rövid időnek, mióta a haladás ösvényén járnak, serényen dolgoztak és felküzdötték magukat oda, a hol bátran kiállhatják az összehasonlítást Nyugat-Európa egyéb nemzeteivel. A miniszter különösen három irányban hívja fel a gazdaság erdő-közönség figyelmét: Mutassa be a kiállítás is a mult hű képét, legyen tükre a jelen életerős munkásságának s tanúságot szolgáltató utmutató a jövőben haladásra. Összegyűjtendő mindaz, a mi mezőgazdaságunk és erdészetünk multjának

megismerésére fontos, valamint mindazt, a mi azoknak jelen szellemi és anyagi megizmosodását feltüntetni képes.

— Polonyi Elemér zongoraművész, ki briliáns technikájával a legkitűnőbb zongoraművészek közé tartozik, a mai hangverseny alkalmával maga kísérendi Ábrányiné Wein Margit énekszámait közül a Leoncavallo „Bajazzók” című operájából a „Madárdal”-t. A kiváló művész többi énekszámának kísérésére Hites I. zenedei tanár urat kéri fel. Megemlítjük, hogy a hangverseny anyagi sikere már is biztosítva van, a mennyiben a jegyek rohamosan keltek. Ábrányiné Emil s neje Wein Margit ama déli vonattal Szent-György-Ábrányból visszaérkeztek Debreczenbe.

— A Kossuth-utca-közvágóhídi lövönatu vasut. Balla Mihály helybeli polgár a mult évben tervbe vette egy lövönatu vasut építését Kossuth és Naputezán keresztül a közvágóhídig. E közuti vasut építésére engedélyt kért a várostól s többféle hathatós anyagi támogatást, talpfákat, földet, mindenek felett pedig a házi pénztártól magán vállalata istapolására évi 2000 frt segedeimet. — A tervező ugyanis nem bizik maga sem e közuti vasut jövedelmezőségében, — ezért volna szüksége neki a város olyan mértékű támogatására, amely a befektett tőke tisztességes kamatozását minden eshetőséggel szemben biztosítsa. A folyamodványt véleményezés végett a jog-és pénzügyi bizottsághoz utasította, mely szerdán d. u. tartott ülésében egyhangulag hozott határozatával kimondotta, hogy a város privát vállalatokat, ha azok közérdekűek is, olyan segedelemben nem részesíthet s így a Balla Mihály legujabb vasutjának sem javasolhatja megadatni a kért támogatást. — Ily körülmények mellett a vállalkozóknak aligha lesz kedve terve megvalósításához.

— A Gönczy-egyesület felterjesztett „Alapszabályai”-t a m. kir. Vall. és közokt. ügyi miniszterium némi módosítás és belügyminiszteri záradékkal való ellátás végett visszaküldvén, a végből rendkívüli közgyűlés összehívása válván szükségessé, az ezt előkészítő vál. értekezlet f. é. június 29-ik két (Péter Pál napját) fogja a választmánynak közgyűlési határnapul ajánlani. Ezt megelőzőleg f. hó 23-ikán, pünköst után kedden válassza a választmány ülése fog tartatni. — A közgyűlés valamint a választmány ügyrendjének kidolgozása végett Tóth László egyesületi titkár elnökléte alatt Kaposztás Imre, Kohut Mór vál. tagokból továbbá Horvay Lajos, mint a debreczeni kör jegyzőjéből álló szűkebb körű bizottság küldetett ki.

— Isteni szteletek. A holnapi vasárnap isteni szteletek alkalmával az ev. ref. n. a gymplomban működik dr. Dicsőfi József lelkész, a kistemplomban Némethy Lajos lelkész, a Kossuth-utcai templomban Mindszenti Imre s. lelkész, az ispotályi templomban K. Tóth Kálmán lelkész. — A szentantoni róm. kath. plébánián reggel 6 órakor sz. mise és közben rövid sz. beszéd tartatik; 7 és 8 órakor csendes sz. mise 9 órakor énekes mise s utána sz. beszéd, tartja Léky Kornél segédlelkész. — D. u. 1/2 3-kor keresztény tanítás és utánna litáni, 6 órakor a szokásos májusi ajtatosság sz. beszéddel, melyet tart dr. Wolfk Nándor v. püspök.

— A Csokonai kör irodalmi szakosztálya é. hó 15-én, hétfőn, d. u. 5 órakor, a kereskedő ifjuság egyesületének helyiségében ülést tart. Ez ülésen — egyes folyó ügyek elintézésén kívül — a tavaszi mulatság tárgyában is intézkednek.

— Meghívás közgyűlésre. A debreczeni autonóm orthodox izraelita hitközség tagjai 1893. évi május 14-én, vasárnap d. u. 3 órakor a hitközség tanácstermében megtartandó közgyűlésen való megjelensre tisztelettel meghívotnak. Tárty: Alelnök választás, és egyidejűleg előjegyzések a már szárazott új templomi imaszékekre az építési tervrajz szerint. Schwarz József, elnök.

ünnepe az özv. kével. 11-én. kedves szony.

holnap versen. karána mester jó étel gondos.

évi zár. ság ma. A bizo. erdők szolalt. felvilág. — Az. dá s t. 15 nap.

tisztuji. elnöksé. Mihály. elnökül. hely. könyvt. D á v i. kar mű.

recenzi. rende. sertés. ilyen t. gáltat. eléggé. lások. tással. értelm. hogy a. a hizla. A tulaj. csak a. kiköve. Hogy e. ságok. nos ké. nek m. hívott. méltány. tást pá. mely e. fogja.

A váro. tüzlő. tüzlő. tanács. folszere. val nen. tüzvész. pusztul. ki ez i. ellátásá. t. parat. pitány. s a tüz. a közgy. tése t. gélynek. Minthog. őrzést. ügyeinek. lásánál. t. parat. alapszat. s ha ige. a tanács. a tanács. fogatok. vevő pe. adások. Végül e. kaparók. zenek é. tüzese. szükség.

— **Eljegyzések.** Ma este tartja eljegyzési ünnepélyét B o n y h a i János helybeli iparos az öz. Balog Józsefné unokájával, B o t a Erzsikeivel. — Vágó Károly helybeli kereskedő e hó 11-én tartotta eljegyzését öz. Szabó Istvánné kedves és művelt leányával, T e r é z kisasszonynyal.

— **Sétahangverseny.** A Margit fürdőben holnap d. u. is megtartatik a szokásos hangverseny, a h. állomásozó 39. gyalogezred zenekarának közreműködésével s a C z a p e k karmester vezénylete mellett A műsor változatos, jó ételekről és italokról, pontos kiszolgálattal gondoskodva van.

— **Zárszámadások.** A házi pénztár 1892. évi zárszámadását a gazdasági és in'ező bizottság ma tárgyalta Király Gyula elnökle alatt. A bizottság tagjai különösen a szántók, legelők erdők és a ménes tételeinél több irányban felszólaltak, de végre Szabó József főszámvevő felvilágosításai után a zárszámadást elfogadták. — Az 1891—1892 évi k ö z u t i z á r s z á m a d á s t a tanács ma tárgyalta s elhatározta, hogy 15 napi közszemlére kitéssék.

— **Az ev. ref. tanitotestület f. hó 10-én** tisztújító közgyűlést tartott, mely alkalommal elnökségre je öltettek: L a d a Sándor, D á v i d Mihály és S á f á r László. Megválasztottak al-elnökül: Z o n g János; f. jegyzőül: V á s á r helyi József; aljegyzőül: T a s s i Miklós; könyvtárnokul: S á f á r László; pénztárnokul: D á v i d Mihály Sikert kívánunk az új tisztikar működéséhez.

— **A sertéshizlálók kikövezése.** A debreczeni sertés hizlálók telepekről szóló szabályrendelet ama szakaszának végrehajtása, mely a sertéshizlálók telepek kikövezésére kötelezi az ilyen telepek tulajdonosait, sok panaszra szolgáltat alkalmat amiatt, hogy ez a szakasz nem eléggé szabatosan fejezi ki, hogy a sertéshizlálások mely részét kell kikövezni, és a végrehajtással megbízott mezőrendőr kapitányság úgy értelmezi a szabályrendelet idevonatkozó részét, hogy a sertéshizlálások egész területet tartoznak a hizlálók tulajdonosok téglá burkolattal ellátni. A tulajdonosok pedig úgy magvarázzák, hogy csak a hizlálók aklok s ezek közvetlen környéke kikövezésére vannak és lehetnek kötelezve. — Hogy ezen ellenkező felfogásból eredő visszahívások megszűnjenek, — számos hizlálók tulajdonosok kérvényezték a városnál a szabályrendelet módosítását. A v. e. megevezésre felhívott jog és pénzügyi bizottság a kérelmezők méltányos kívánága értelmében leendő módosítást pártolólá terjeszti a városi közgyűlés elé, mely ezen ügyet még e hónapokban tárgyalni fogja.

— **A tűzoltó testület újra szervezése.** A városi tanács közelebb tárgyalta az önkéntes tűzoltó egyesület parancsnokságának javaslatát a tűzoltó testület újra szervezése tárgyában. A tanács miután beösméri, hogy ö. t. jelenlegi felszereléssel és kevés számú fizetéses tűzoltóival nem adhat teljes biztositást arra, hogy tűzvész esetén a köz és magán vagyont az elpusztulástól megóvja, — szükségesnek mondotta ki ez intézmény fejlesztését, kellő felszereléssel ellátását, a fizetéses tűzoltók szaporítását, a ö. t. parancsnokság által beadott s a rendőrfőkapitány által is véleményezett javaslat értelmében s a tűzoltó eszközök beszerzésén kívül (melyre a közgyűlés 2900 frtot már meg is szavazot) a fizetéses tűzoltók szaporítása céljából az évi segélynek föl-melését elvileg kitérésbe helyezte. Minthogy pedig a tanács kellő befolyást és ellenőrzést kíván biztosítani a városnak az egyesület ügyeinek vezetésére, a segély összeg fölhasználásánál s a tagok kiképezésénél felhívta az ö. t. parancsnokságát nyilatkozásra, hajlandó-e az alapszabályoknál fentiek szerint való módosítására s ha igen, e módosított szabályzatot mutassa be a tanácsnak. A parancsnokságot arra is felhívta a tanács, hogy a jelenlegi örtanyán a felszerelések fogatok és a személyzet elhelyezhető-e. A főszámvevő pedig azzal bizott m. g. hogy az új kiadások fedezésére nézve javaslatot készítsen. Végül elrendeltetett, hogy a városi hajduk, utkaparók és utcáseprők tüzesetknél segédkezzenek és hogy a mérnöki hivatal a kutaknak tüzesetknél hordó töltésre alkalmassá tételéhez szükséges szivattyukkal ellátását eszközöltesse.

— **A legújabb helyhatósági szabályrendelet.** Vértessy István, Boczkó Sámuel, Szabó József elkészítették a marhahusvágásra, husvizsgálatra és a közbiztonság használatára vonatkozó szabályrendeleti javaslatot s azt ma bemutatták tárgyalás végett a tanácsnak.

— **Konfirmáció.** Az ev. ref. egyház 12 évet betöltött iskolás növendékei — fiúk és leányok — mintegy ötszázán a nagy és kis templomban ma tetek vallást hitükről Kiss Albert és Némethy Lajos lelkészek előtt, — akik buzdító beszédet intéztek a növendékekhez. Közönség szép számmal volt jelen.

— **Czirkusz.** Tardini, a lova által megharapott lovászmester, már annyira jobban van, hogy a közkórházból már kimehetett s holnap már föl is lép A czirkusz előadásai iránt különben folyton növekvő érdeklődés mutatkozik.

— **Papp György vendéglős** — a mint már jelentettük — holnap este zárja be Kossuth-utcai a „Kis Pipa“-hoz címzett vendéglőjét s ez alkalommal bucsuestélyre hívja meg a nagyérdemű közönséget.

x **Sok évi megfigyelés.** Emésztési gyengeségeknél és étvágyhiánynál általában minden gyomorbetegségben, a valódi „Moll féle seidlitz porok“ bizonyultak a legsikeresebbeknek a többi szerek fölött, mint gyomor erősítők és vértisztítők. Egy doboz ára 1 frt Szétküldés naponta utánvételre Moll A gyógyszer-rész, cs. és k. udv. szállító által, Bécs I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A készítménye kérendő az ö gyári jelvényével és aláírásával.

x **A t. gazda és olvasó közönség figyelmébe.** Gyenes és Balogh budapesti gabona bizományi üzletének lapunk mai számában foglalt hirdetésére felhívjuk a közönség b. figyelmét.

x **Gazdáknak.** Bebizonyított tény, hogy háziállatainknál, a tavaszi változatos időjárása az istálló etetéséről a zöldtakarmányra való átmenet, ezeknek szervezetére hatás nélkül nem marad, és különösen a fiatal jó zagnál, disznóknál, bárányoknál, házi szárnyasoknál stb. gyakran fordulnak elő ez által járványos megbetegedések. Ajánlatos tehát idejekorán védszereket használatba venni, mint a milyenek a „Kwizda féle kornenburgi állattáppor, Kwizda mosdóvíze lovak számára, Kwizda disznó pora, Kwizda szere bárányoknak, Kwizda szárnyasoknak való pora stb.“ melyek már évek óta kitűnőnek bizonyultak.

Táviratok.

Képviselővé választott államtitkár.

BUDAPEST, Máj. 13. (Érk. d. u. 1 ó.) Miklós Ödön államtitkárt a szirma besenyői választókerületben ma egyhangulag nagy lelkesedéssel újból képviselővé választották.

Lobkovitz hadtestparancsnok rendelete.

BUDAPEST máj. 13. (Érk. d. u. 2 ó.) Lobkovitz herczeg budapesti hadtestparancsnok feltűnést keltő rendeletet bocsátott ki ma a közös hadsereghez. A közös hadseregbeli katonáknak ugyanis megtiltotta, hogy részt vegyenek a budai honvédszobor leleplezési ünnepélyén.

A honvédszobor leleplezés és a képviselőház.

BUDAPEST, máj. 13. (Érk. d. u. 3 ó.) A képviselőházban ma elfogadják Bánffy Dezső báró elnöknek azt az indítványát, hogy a képviselőház is kifejezést adjon a honvédek iránt táplált kegyeletének s a Ház elnökének vezetése alatt a jelentkező képviselők által a lakítandó köldötttség a ház nevében kisorsolt helyezzen az emlékszótor talapzatára. — Erre az indítványra rászavaztak Eötvös Károly, Hentaller Lajos, Károlyi Gábor gróf.

Betörő lengyel mánás-ivadék.

(Rablási kísérlet az öreg takarékpénztárban.) Debreczen, máj. 13.

Vakmerő betörési kísérlet történt az éjjel az u. n. öreg takarékpénztárban a czepléd és nagypiacz utcza szögletes helyiségében, mely azonban — hála a házbéliek éberségének — megghiúsult. — A rendőrség a tettest Gersánsky József mészáros személyében, kit azonban neje előkelő lengyel főuricsalád sarjának vallott, rögtön elfogta s az ügyben a vizsgálat már folyamatban van.

Miután a helybeli pénztárnál ezuttal nem először követnek el rablási kísérletet, — kívánatos lenne, ha — mint a külföldön szokás — éjjelen át fegyveres őr czirkálna a ház előtt s így őrséné a pénztárat és a nagy közönség vagyonát.

Az esetre vonatkozó részletes tudósításunk itt következik:

Ma éjjel 1/2 óra tájban a nagy takarékpénztár Kossuth- és Piacz-utca sarkán levő bázában a házmeister zajt hallott, mely onnan jött, hol a pénztár elhelyezve van. Azonnal hirt adott a rendőrségnek, honnan Szemetyr. biztos négy rendőrrel néhány perc múlva meg is jelent. Utközben találkoztak Eisemann József polgári biztossal, ki két rendőrrel szintén a tett színhelyére igyekezett.

Az épületnek két nagy kapuja van; egyik a v. kaszinó, alatt a másik az épület új részében a pénztár alatt. A rendőrök az új kapun akartak bemenni, de az belől be volt zárva; a kulcs benne volt. Eisemann biztos itt maradt tehát két rendőrrel. Szemetyr pedig a maga négy emberével a régi bejáráson, az udvaron keresztül sietett a zaj okát megtudni.

Mikor az új kapu alá értek, tisztán kivették, hogy valaki az emeleten nehéz eszközzel falat bont. Nagy csendben indultak felfelé a lépcsőn s a második kanyarulatnál — minthogy a lépcsőház teljesen ki volt világítva — megláták a teljes erővel munkálkodót, a ki éppen azon helyen, a hol a múlt napokban már megkísérlették a fal áttörését, valami nagy vasrudal szedte kifelé a téglákat. Az egyik rendőr valószínűleg attól való féltében, hogy a betörőnél revolver lehet, elsütötte fegyverét, mely golyóját közvetlen a munkálkodó mellett lévő falba röpítette, azon nagy kerek lyukat törve magának.

Szemetyr nem tudván magát a lövés eredetéről tájékozni, minthogy a visszhangzó lépcsőházban kétséges volt a dolog, vajjon nem a betörő lötte rájuk? A mint tehát a rendőrök rávetették az ellenállást egyáltalában nem mutató emberre magukat, ezt kiáltozák: a r e v o l v e r t v e g y é t e k e l t ö l e !

A betörő kiejtő kezéből a rudat s halálsápadtan engedé magát megkötöztesni. Sárgaszínű téli felöltője a lépcső karfájára volt téve, azt ráadták s bekisérték a kir. ügyészség börtönébe. Eszközeit, nygymint egy vasrudat, melynek egyik vége hegyes másik megdőbítve s élezve volt, egy nagy kalapácsot, egy körülbelül 30 centiméteres hosszú nehéz vésőt, nagy kést és tolvaj lámpát a polgári biztos Eisemann bevitette a III. kapitánysághoz. A kisebb szerzők egy vörös abrosz darabba voltak takarva, melyben ezeken kívül még öt darab zálogcédula volt. Magukhoz vették a kapuban levő kulcsot, melyet a betörő mint bevallotta, maga készített.

A betörő a hozzáintézett kérdésekre az éjjel csak annyit felelt, hogy ő G e r s á n c z k y József mészáros, de a további teleteivel tébolyodottnak tetette magát, ma reggel a rendőrség előtt kiderült, hogy az éjjel szimulálta az örültséget, de a bevallott név az igaz. K a p n i k b á n y a i szüetési, 35 éves, már régebben Debreczenben lakik, keses utcza a Földi-féle korcsmát 2 évig birta bérben. — A bérlet nem sikerült, beállt hát az „Arany Biká“-ba mészárosnak. Ott dolgozott egy ideig; majd a Vidoni testvérek domb utcai szalámi gyárában nyert alkalmazást, azonban több kisebb-nagyobb lopáson érték, amennyiben esténként szalámit, szalonnát és zsirt hordott haza a ruhája alatt, ezért most is vizsgálat alatt van.

A betörő magas, szőke, jól megtermett alak, gondozott hajviselettel, szelid kék szeméből alig olvasná ki valaki a megrögzött gonosztevőt. Gersánszky bevallotta, hogy az alföldi takarékpénztárba a télen ő próbált bejutni, hogy a nagy takarékpénztárnál a multkor szintén ő volt, a ki szerencsét próbált. Arról azonban, a mi felől a rendőreg szintén kérdezte, Ménesné szalonos bódéjának kirablását ki követte el, annyit mondott, hogy az „Arany Bika” pinczéjében beszéltek abban az időben a többi tolvajok, hogy az elrablott szalonosnán a városban kivül osztottak meg.

Gersánczky lakása az Árok utca 679 sz. háznál van. A házban szobát bérelt, melynek ablakai az utcára nyíltak.

A lakás motozására kiküldött Szász rendőr biztos egy asszonyt és egy 3 éves kis fiút talált a szobában. A nő a rendőrök megpillantására megütődöttnek látszott. A hozzáintézett kérdésekre elmondá, miszerint Gersánczkyval hét év óta él vadházasságban s a kis fiú is az övék. Neve Farkas Zsófi h.-sámsoni illetőségű nő. — Férjéről csak annyit tud, hogy néha esténként oda maradt, ő nem tudja hol. —

— Nem is képzelem — mondá az asszony — milyen uri családból származik az én férjem, a nagy apja lengyel mágnás volt!

A csinosan berendezett szobát felforgatták, de szerszámot, a miből a betörő lakását sejteti lehetne, egy félig meguntott és ugyanannyira kireszelt kulcon kívül egyebet nem találtak. Kikutatták még a padlást, a kamarát, de ott sem találtak semmit. Az asszony ezalatt magára maradt s mikor a r. biztos visszatért, olyan ügyetlenül rejtett valamit a köblén összefont karjai közé, hogy a biztos meglátta a kikandikáló tárgyat. Megmotozta aztán egészen s a nyakába kerített kendőből, melynek csücskei a szoknya ránczába voltak szorítva, csakugy ömlött a sok holmi, közte egy kis finom angol reszelő és egy nagyobb ráspoly.

Az asszony elszégyenlette magát egy kicsit, de hamar összeszedte magát s azt mondá: „Azért dugtam el, hátha ebből is valami rosszat magyaráznak.”

Felkísérték őt is a rendőrséghez, a hol Tóth Sándor r. fogalmazó vett fel jegyzőkönyvet vallomásáról.

Második Károlyné, kinek házában laknak mint csendes, jóra való háznépéről nyilatkozott róluk, különben is csak ehóltól laknak náluk. Végül megemlítjük, hogy a betörő bevallotta, miszerint a takarékpénztárnál a betörés munkáját mindkét alkalommal este 9 órakor kezdette el. Most a kir. ügyészség börtönében őrzik. (B. L.)

Törvényszéki csarnok.

* **Paraszt-becsület.** El czim alatt jelentetük tegnap, hogy Geröcz János bűnyében, ki Burai Bálintra, nevének szeretőjére revolverrel rálőtt, tegnap d. e. vette kezdetét a végtárgyalás a h. m. k. törvényszék előtt. D. u. a tanu kihallgatások tolytak. — A rokonszenves egyéniségű, gyönyörű szál embernek vonzó alakja, nyílt, becsületes s férfias szép vonásai, a melyek mellett szinte csudálatos nevének hűtlensége, hajszálig menő részletes és őszinte vallomása, töredelmes bűnbánata kapcsolatban a tegnapi végtárgyalás döntő mozzanataival — oda kényszeríték a kir. ügyészt, Dr. Dicsöffy Sándort, hogy a gyilkossági kísérlet vádját elajtvé, csak szándékos emberölés kísérletének vádját tartsa tenn, mit az egyébként erre tökéletesen érdemes vádlott iránti jóakarattal és rokonszenvenvel teljes vádbeszédében, a kiválólag jogász-itjuságból álló nagyszámú közönség tetszésétől kísérve terjesztett elő a töle megszokott higgadt s öntudatos precizitással. Dr. Kardos Samu védő köszönetét fejezvé ki ugy a kir. törvényszék előlegzett jóakarataért, mint a kir. ügyész emelkedett szellemű s a kir. ügyészi hivatást, kötelességérzetét s a legmagasztosabb humanitárus felfogást egyesítő — mondhatni: védő-beszéde-

ért. — kéri szerencsétlen védence irányában a legenyhébb büntetés alkalmazását s illetve azt, hogy éljen a kir. törvényszék a 92 § ban gyökerező jogával, mely szerint a minimumon alól is szállhat, vagy súlyosabb büntetés nemet — enyhébbre p. o. fegyházat börtönre változathat a büntető bíróság, egyuttal az ítélet jozerőre emelkedéséig helyezze szabadlábra vádlottat, tekintve nevének 9 hónapos áldott állapotát s kis gazdaságának vitális érdekét. Az ítéletet 3/4 órai tanácskozás után 1/28 kor hirdette ki az elnök. Geröcz a 279. §. és 65 §. szerinti szándékos emberölés kísérletének büntetésében bűnösnek mondatván ki, őt a 66, 91 s 289 §§. figyelembe vételével 2 évi fegyházzal, melyből 5 hónap a vizsgálati fogság által kitöltöttnek vétetik, 3 évi hivatalvesztésre, 30 frt sérelem díj megfizetésére, valamint a felmerült bűnyügyi s fe merülendő rabtartási költségek viselésére ítélte; a szabadlábra helyezés iránti kérelem pedig megtagadtatott. Geröcz csak a szabadságolás megtagadása ellen fellebbezett, védője ellenben, az egész ítéletet megappellálta; kir. ügyész szintén fellebbez szigorításért.

Talány.

— Irta: **Sala Bakter.** —

- 1 7 8 6 Irás közben segít rajtad,
- 3 7 8 Jobbá teszi a theádat,
- 3 6 8 Csengjen, bongjon, tiszta legyen,
- 4 3 1 Ne tévesszed el azt sosem.
- 7 3 Légy ilyen a modorodban,
- 6 8 4 Enyhítgessen bánatodban,
- 6 3 Minden sebre ilyen akad,
- 3 6 A kis gyermek erre fakad.
- 2 3 6 5 Egy nagy ország régi neve,
- 8 4 1 Felneveli a nyár heve.
- 1—8 Az egész szőrejtvény titka
Egy virág, de nagyon ritka.

(Megfejtők neveit jövő szombaton közöljük s köztük érdekes olvasmányt sorsolunk ki.)

* Utolsó talányunk megfejtését („Tükör”) helyesen beküldötték: Párdányi Imre, Feketéné (nyertes), Tóth Juliska, báró Dittfurtné (Hőgyész) Sz. né Mészáros Jusztina, N. V., „Dondukoff Korzakoff herczeg”, Hönsch Samu, Fried Lajos, Hanka Ádámné szül. Zakariás Erzsike (Buzinka), — Tiszainé szül. Ellinger Ilona, (Nyiregyháza), Sina y Emma, Balogh Ferencz, Náda s Eszti ke, W. isz Etelka.

Apró-cseprő.

* **Alku.** Egy uri ember a temetkezési vállalattal alkuszik a felesége temetésére.

— Kétszáz forintba kerül, szól az üzletvezető.

— **Drága.** ... Nem lehetne százötvenért rendezni?

— **Ám legyen.** ... Megte-szük, hogy minél előbb ismét szerencsétlenség bennünket.

* **Az ok.** Órá s: El nem tudom képzelni hogy mit csinálhatott ezzel az órával. Hiszen az egész fedele tönkre van téve.

Tanuló (halkan): Valóan nem tudom; megtörténhetett azonban, hogy tegnap éjjel a kapukulcs csal huztam föl.

* **Kasárnyában.** Az ezredes a szemle alkalmával észreveszi, hogy az egyik ujoncz kabátja nincs egészen begombolva.

— **Ej, ej,** kiáltja majd elküldöm a kis fiam dadáját, hogy öltöztessen...

A vitéz felel:
— Jelentem alásan, minden este találkozom vele ugyis.

* **Az élet olyan,** mint egy sakkjátszma; tervet készítünk, melynek kivitele azonban attól függ, hogy mit szándékozik tenni a játékban az ellenfél, az életben a sors.

S o p e h a u e r.

Vad rózsá bokra.

(Bönger.)

Vadrózsa bokrát hajtja hűs lepel,
Amott fehér juh-nyáj halkau legel

Kicsinyke bárány szökdel most előre
Zöld a levél, csip egy kicsit belőle.

Vadrózsa mondja: „Ezt ugyan ne hagyjuk!”
Tövisével esen egy csipetnyi gyapjút.

Meglátja ezt a bokrok csalogánya,
Fészket rak és a gyapjút megkívánja.

Puhább lesz tőle a madárka fészke
S a vad rózsának szépen dalol öröc.

Büvölnen halja a szép dalokat,
Vad rózsá bokrán száz bíbó fakad.

— no.

Nyilt-tér*)

Nyilatkozat.

Tisztelettel tudatom, hogy a n. érdemű közönséggel, valamint mélyen tisztelt vevőimmel, hogy többek kérdésére kénytelen vagyok kinyilatkoztatni, hogy én a helyben keletkezett Schönberger J. és Klein új czégnak tagja nem vagyok és hogy ezen új czeggel semiféle üzleti összeköttetésben nem állok.

Üzletemet, mely évek hosszu során a város-háza épületében van, kérem tisztelt vevőimet ezen új czég üzletével össze nem téveszteni.

Ez alkalommal bátorkodom ajánlani olcsó árakban és dus választékban férfi- női és gyermek cipőimet, férfi és gyermek kalapokat, ugyszintén fehérnemű nagy rak-táramat.

Kész tisztelettel

Schönberger Vilmos

a város-háza épületében.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó r.-t.

Felelős szerkesztő:

Vértesi Arnold.

Ujonnan érkezett

nyak kendő raktárunkat

a pünkösdi ünnep alkalmára
ajánljuk az uri közönség becses figyelmébe

Steiner és Wittmann

férfi divat üzlete.

Vármegyeház és bankpalota között.

Lakás berendezésekhez

szőnyeg, függöny,

butorszövet

ágy és asztalterítőkből nagy szállítmány

érkezett, melyeket ismételt

árleszállítás

folytán

rendkívül olcsó áron

ajánlunk.

Kunz József és Társa DEBRECZEN, kistemplom bazár.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felhívás.

Szükségem volna **200—300 kocsi** $\frac{3}{4}$ része **bükk** és $\frac{1}{4}$ része **cseser**, leg-
alább is **tavalyi vágásu**, jó minő-
ségű **hasáb tűzifára**.

Részletes ajánlatokat czimemre kérem
beküldeni.

Berger Antal

fakereskedő.

(Biharmegye) **S A A P.**

Árverési hirdetmény.

Vb. Feischl Fülöp és fia
czég tartozásai fedezésére a „Közgazda-
sági bank részvénytársaság“ nál letétben
levő következő értékpapírok, u. m.:

100 drb. Helyi vasut részvény,

14 drb. Iparegyesületi takaré- és
hitelintézeti részvény,

4 drb. Közép-szolnok-zilahai taka-
rékpénztári részvény,

15 drb. Tokaj-hegyaljai takaré-
pénztári részvény,

3 drb. Mátészalkai takarékpénz-
tári részvény,

15 drb. Közgazdasági banki részvény.

a csődválasztmány és nevezett bank igaz-
gatósága határozatai alapján, közbenjöttöm
mellett folyó év: **május hó 15-én**

délután 3 órakor a „Közgazdasági
bank“ üzleti helyiségében. (Tisza-palota)

nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőknek
készpénz fizetés mellett elfognak adatni.

Miről venni szándékoznak értesítetnek.
Debreczen, 1893. május 12.

Paksy Imre, s. k.

(P. H.) kir. közjegyző.

Haszonbérbe adás.

A sárospataki ev. ref. főiskola tulajdonát
képező, a sáros pataki alsó határban egy tag-
ban kibasított, a tagosítási fődoknyv szerint
3575760 □ öl területű birtok az **1893. évi június
19 napja d. e. 9 órakor Sárospatakon**, a főiskola
tanácsstermében megtartandó ajánlati tárgya-
lás utján az 1893. évi október 1-től számított
12 egymás után következő évre haszonbérbe
adatik.

A kitiűzött határidőben nyílt ajánlati
verseny tárgyalás fog tartatni, azonban az
1893. évi június 19. napja d. e. 9 óráig zárt
ajánlatok is elfogadtatnak, melyek a nyílt
ajánlati tárgyalás befejezése után azonnal
felbontatnak.

Kikiáltási ár 17424 frt, bánatpénzül 1750
frt teendő le a főiskolai pénztárba, készpénz-
ben, takarékpénztári betét-könyvben vagy ova-
dék képes értékpapírban. A zárt ajánlatok
ugyanily ő szegű bánatpénzzel látandók el.

A főiskola fentartja a jogot, hogy a tett
ajánlatok között szabadon választhat. A vég-
leges hztározat joga a tiszáninneni ev. ref.
egyházkerületet illeti, mely hatóság e végből
a következő napon 1893. június 20-án Sáros-
patakon rendkívüli egyházkerületi közgyűlést
tart. A kiket a főiskolai igazgató tanács kijelöl:
azokat ajánlatuk az egyházkerületi köz-
gyűlés határozásáig kötelezi.

A zárt ajánlatban kiteendő, hogy aján-
lattavó a haszonbéri föltételeket ismeri.

A részletes föltételek alulírott nál a főis-
kolai jogigazgatói hivatalban bármikor meg-
tekinthetők, sőt kívánatra 2 frt másolási díj
előleges beküldése mellett postán bárkinek
megküldetnek.

A zárt ajánlatok Nagy Gusztáv főisko-
lai gazdasági választmányi elnökhöz adan-
dók be.

Sárospatak, 1893. Május 4-én.

DEBRECZENI BERTALAN,
főiskolai jogigazgató.

Leonhardi-féle tenták

a legjobbak.

Csakis valódi a feltalálótól
LEONHARDI ÁGOST, BODENBACH A. D. ELBE.

Ezen véd-

jegygyel

csász. kir. osztr.

magy. kir. szab.

36089. szám.

48274. szám.

Író-tenták:

Anthracen-tenta kék-feket-
Legf. könyvtenta kék-fekete
Alizarin-tenta, zöld-kék-fek.
Gallus-tenta) korom-
Világposta-tenta) fekete

Legjobb folyó tenta a könyvvezetéshez;
határtalan tartósság okmányok számára.
Szabadalmazott eljárásom szerint készítve

Másoló tenták:

At. acen-másoló)
Alizarin író és másoló)
Ezere violette noire communicative)
Violette kettős másoló)
Fekete világposta másoló)

Kitünően másolódnak; egyszersmind könyvelésre
is ajánlatosak.

Egyetlen tenták keresk. levelezésre,
melyekről hónapok mulva tiszta má-
solatok készíthetők.

Non plus ultra-másoló 4—6 másolatot ad. Fontos bankoknak, biztosítóintéze-
teknek és tengerentuli levelezésre.

Szines tenták, autografia-tenták, hektograph tenták, folyékony tus mérnökök-
nek és rajzolóknak, tinta-porok és kivonatok, bélyegző-festék, másoló fes-
ték, legszebb írógép festékek; fehéremű jegyzés festék, folyékony enyv-
és gummi, halenyv, fénynyv, Eau de Labarraque tinta foltok eltávolítására
papírról és fehéreműről.

Pecsétviaszok stb. stb. A bel- és külföldi legtöbb írószekereskedésben kaphatók.

Ajánlunk saját gyártmányu

géphajtó-szijakat

és

continue-szijaoskákat

angol módszer szerint teljesen kicsereze
és legjobban

nyujtott, ragasztott

és

varrott, szinbőrökből.

S midőn legolcsóbb és legszilárdabb kiszolgálást biztosítunk, fel-
kérjük a t. gyáros és ipariüző urakat, szükséglet esetén megbizásuk-
kal hozzánk fordulni.

Gmeiner és Scherg
bőr- és hajtószij-gyár
Brassóban.

GYENES és BALOG

GABONA BIZOMÁNYI ÜZLET

Náder-utca 6. sz. **BUDAPEST**, Náder-utca 6. sz.

Elvállalnak:

Gabona és termények bizományszerű vételét és eladását
valamint érték tözsdei megbizásokat:

Mint az első **SZEGEDI** cs. és kir. szab.

MŰTRÁGYAGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

kizárólagos képviselői **M a g y a r o r s z á g** részére

Elfogadnak

mindennemű ezen szakmába vágó megrendeléseket valamint

mindenféle gazdasági czikkek szállítását.

Árjegyzékkel kívánatra díjmentesen szolgálnak.

30 év óta udv. istállóban, valamint katonai és polgári nagyobb istállóban is használatban nagyobb erőfejlesztések előtt és után erősítésül továbbá ficzmodások, rándulások, az inak merevség és más ily alkalmaknál, képesíti a lovat kiváló teljesítményekre idomításnál

Kwizda-féle Restitutionsfluid
Kapható Ausztr. Magyarországi gyógyszerárban és droglátóknál.
Fő-letét: Kwizda Ferencz János osztrák cs. és k. és román kir. udv. szállító ker. gyógyszer. Koernburgban, Bécs mellett.

Tessék a fönnebbi védjegyre ügyelni, s a vételnél határozottan kifejezni:

KVIZDA-féle Restitutionsfluid. I/b

ad 3039
1893.

HIRDETMÉNY.

A h.-bösszörményi volt kerületi székháznál és orvosi laknál szükségessé vált és 1627 frt 48 krral előirányzott javítások foganatosításának biztosítása céljából az 1893. Május hó 29 ik napjának d. e. 10 órájára a hivatalos helyiségemben tartandó ajánlati versenytárgyalást hirdetek.

A versenyezni óhajtókat felhívom, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó 5%—nyi bánatpénzzel ellátot zárt ajánlataikat a kitűzött nap d. e. 11 órájáig hozzám annnyal inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és általános tételek a m. kir. államépítészeti hivatalban a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Kelt Debreczenben, 1893. május hó 9-én

Rázsó Gyula kir. tan. alispán.

A m. á. v. szállító hivatala

ez évi május hó 1-től

nagyvárad uteza 2127. sz. a.

a „Corsó“ kávéház mellé, a kuttal szemben helyeztetett át, miről van szerencsénk a n. é. közönséget tudatni.

Tisztelettel

Rosenberg Albert özvegye és Fia szállítók.

Lakás változtatás.

Van szerencsém a tisztelt közönség becses tudomására hozni, hogy folyó évi május hó elsőjétől

Vegyészeti ruhatisztító

műhelyemet nagyhatvan uteza 1447. számú házból **Varga utoza 2259.** számú házba (az új iskola épület mellett) helyeztem át.

Magamat a melyen tisztelt közönség továbbbi becses pártfogásába ajánlva maradtam tisztelettel

Materny Károly.

Czipők!

Tisztelettel tudatjuk a n. é. közönséggel, hogy raktárunkat a

p ü n k ö s d i ü n n e p e k r e
gyermek, női és férfi

C Z I P Ó K B E N

dusan elláttuk s különösen nagy súlyt fektetünk az annyira kedvelt, kitűnő minőségű

karlsbadi brünnel és bőr czipőkre, valamint színes nyári félczipő és bergsteigerre.

O l e s ó á r a k , j ó á r u k

képezik állandó jelszavunkat és egy próba meggyőződhet mindenkit pontos és jutányos kiszolgáltatásunkról.

Magunkat a n. é. közönség szíves pártfogásába ajánlva, vagyunk kiváló tisztelettel

SCHÖNBERGER és KLEIN

a „Hungaria“ kávéház mellett.

VASBUTOROK

ÉS

PORCELLÁNKÁLYHÁK

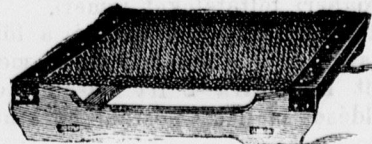
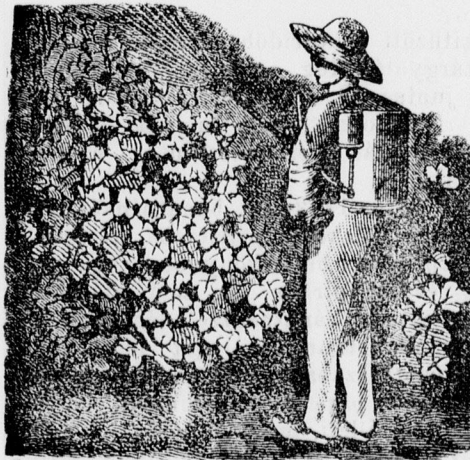
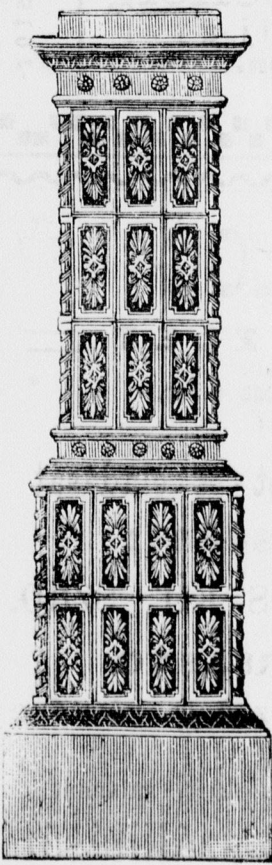
legnagyobb raktára és legolcsóbb beszerzési helye
Piacz- és Hatvan-utca sarkán.

Peronospora fecskendők

legjobb rendszerekben.

Minden **vasszakmába** vágó áruk legjobb minőségben.

TÓTH GYULA vasnagykereskedő
Városház-sarkán.

Sarg egészségügyi hatóságilag megvizsgált

(A fogak szépsége)
elismert nélkülözhetlen
fogtisztítószer

KALODONT mint jó aromájú üdítő s utazás közben igen czélszerű.

KALODONT a bel- és külföldön legjobban sikerrel van bevezetve.

KALODONT Könnyed csomagolása, tisztasága használat közben és olesósága miatt az udvarnál mint az arisztokratianál mint szintén a polgár házáknál is található.

KALODONT Kapható minden gyógyszerertárban, illatszertárakban stb.

KALODONT **Ara 35 kr.**

Óvakkodjunk a csomagolásban hasonló értékűtől. Legjobb óvszer ragályok ellen. Elismerések a legmagasabb körökben minden egyes darab mellé tétetnek.

Kardos László
(Kossuth utca)
teljesen szintartó honi-
kék, zefir, francia batiszt,
biquet, szerb vászon,
női ruha szövet,
szőnyegek,
függönyök,
ágy és asztalterítők,
Minden finomságban.
Minden nagyságban.

Csak az illető a ki bevásárlásnál a „Horgony” gyárjegyre ügyel, lehet biztos, hogy nem kapott értéktelen utánzást.

Pain-Expeller

„horgony” legjobb eredménnyel alkalmazható, csusz, hátfájdalmak, fejfájás, köszvény, csipőfájdalmak, tagzaggatás és meghűlések ellengyakran használandó bedörzsölés elegendő a fájalmak meghűlésére. Minden üveg a gyárjeggyel

„Horgony” van el látva és ez ezután könnyen felismerhető. Minthogy ezen kítőnő báziszer majdnem minden gyógyszerertárban 40 kros, 70 kros és 1 frt. 20 kros üvegekben kapható, mindeki által beszerezhető. Csakis a Richter-féle Horgony-Pain-Expeller

valódi.

Tenkei
vasas fürdő
(Biharmegyében.)
Elismert kiváló gyógyhatású fürdő, főleg a hiányos vérképződésen alapuló betegségek-nél mint sápkór és vérszegénység-nél; továbbá mindenemű idült női bántalmaknál.
Kítőnő étkezés, mérsékelt árak.
Fürdőidény tartama május 15-től Oct. 1-ig. Vasúti összeköttetés N.-Szalontán és Hol-lódon át 1 1/2 órányira.

Bécs | **Debreczen**
Mária-hilferstuasse 35. | Debreczen Főpiacz 1824. a m. k. főpostával szemben.

Nagyérdemű közönség!

Csak néhány hete még, hogy a helybeli piacon, a m. kii. főposta és távirda átellenében **dusan berendezett és a legkitűnőbb kelmékből** készített bécsi férfi-, fiu- és gyermek-ruhagyáram fióküzletét

Neumann M.

bejegyzett czég alatt megnyitottam s máris alkalmam lehetett úgy a helybeli, mint a vidéki közönségnek meggyőződést szerezni arról, hogy gyártmányaim **kitűnősége** és minden dauabra jegyzett szabott áraim **előnyössége** csakis a vevők javára irányítvák, úgy hogy akár egy **gyermek is teljes bizalommal végezheti a bevásárlást.**

A tavaszi és nyári ideényre

a következőket ajánlom becses figyelembevételre ugymint:

férfi öltönyök	frt 8,50-tól frt 30-ig.	férfi felöltők	frt 9-től frt 30-ig.
fiu öltönyök	„ 6.— „ „ 20 „	fiu felöltők	„ 7. „ „ 15 „
gyermek öltönyök	3.— „ „ 15 „	gyermek felöltők	5. „ „ 12 „

Gyártmányaim úgy **szilárd munka** mint **kifogástalan szabásáért** számos kiállítás **kitüntetésben** részesültek és daczára annak, hogy csakis jó és tartós **szövetekből** állítatnak elő, az árak **bámulatos olcsók!**

Vidékről is lehet megrendelést eszközölni és nem kívántatik más, mint az **ár és szín** megnevezése és egy régiebb kabát beküldése, mely után egy **teljesen kifogástalan ruha** fog a megrendelőnek elküldetni.

Üzletemet a helybeli és vidéki közönség teljes bizalmába ajánlván — szives látogatást és kítőnő tisztelettel

NEUMANN M.
bécsi ruha gyáros.

Mértékutáni megrendelések pontosan eszközöltetnek!
Képviselője: **DEUTSCH IGNÁCZ.**

Pollák Samu

aszfalt és cement-iparvállalat, cement-lemez és műkögyára
a magyar aszfalt részvény-társaság képviselője
DEBRECZEN.

Elvállal jótállás és legjutányosabb árak mellett:

nedves lakások, pinczehelyiségek stb. gyökeres szárazzá tételét

ujépítkezéseknél az alapfalaknak aszfaltréteggeli bevonását. — Továbbá: **kapubejáratok,** folyosók, terasseok stb.-nek a legjobb minőségű természetes aszfalttal való burkolását. Allandóan készít cement és mozaik lapokat,
cs. és kir. szab. hornyolt cement fedél lapokat,
különléle szín és nagyságban. — Ajánlkozik **szökőkutak, csatornázások, gép alapozások** és más **betonirozások,** valamint **granit-terazzo készítésére.** —
Raktáron tart: tüzmentes aszfalt tetőpép, aszfalt elszigetelő-lemez, színes aszfalt máz, Carbolineum és Mikotonatout (gomba irtásra)

portland és román cementet.

Elfogad megrendeléseket: aszfalt tetőpép és facement-befedések, Mettlachi lapok, diszes falburkolatok (Stucko-Lustro és Stuk marmor), és cs. és kir. szab. saját módszerű **aszfalt parquette-ára,** valamint minden e szakba tartozó munkálatokra. — Költségvetés ingyen és bérmentve.

Műszaki üzletvezető Debreczenben:

Gärtner Demeter ur Vásártér-sor 1863. szám.
A régi kórházzal szemben. — Ipartelep: **Ugyanott.**

A tavaszi időnyre
nagy választékban
érkeztek raktárra

DIVATOS NŐI RUHASZÖVETEK
fekete divat kelmék,
színes selymek.

Zephirek, batiste,

— atlas satin, —

mosó-voile-ok,

gyermek felöltők, ruhácskák,

NAPERNYŐK,

BRASSÓI POSZTÓK,

melyeket **igen olcsón** árusítanak el.

Szabó Lajos fiai

Debreczen, Rózsater.

Mintákat kívánatra ingyen és bérmentve
küldünk.

A Budapesti bankgyesület r. t.

Erzsébet-tér 19. szám.

Részvénnyel 3 millió forint,

Általános tartalékalap 600.000 forint.

Elfogad

BETÉTEKET

takarék-pénztári könyvecskékre, pénztári
u alványokra, chek számlára

4%

kamat mellett, minden levonás nélkül,
lezámitolva váltókat, ad jelző log-
kölesőnőket első és második helyre
vesz és elad értékpapirokat,
melyekre előlegét ad. kibocsátásors-
jegyzőkönyvecskéket, elvállal
tőzsdéi megbízásokat, a buda-
pesti bécsi és külföldi tőzsdéknél, végre
beszerez tőkebefektetésre al-
kalmas értékpapirokat, a leg-
jutányosabb feltételek mellett.
Kérdő-ködésekre szívesen szolgálunk

fevilágosítással.

Kardos László

Kossuth-utca.

Színes turista ingek f. 1-30 és 2-25 krig
selyem „ ing és als nadrág mos-
ható alsószoknyák 2 frt. — 3 frt.
Lüster nyári „ 2-50-61 10 frt-ig
selyem „ „ 10 fr-ól 25 frt-ig

Valódi Jaeger fiu öltönyök

Piquet és flanelle

nyári takarók-

Dr. Kellner Elek

szpecialista

gyomor- és bélbetegségekben.

Rendel: d. e. 8—9 óráig.
d. u. 2—4 óráig.

Lakik:

Széchenyi-utca 1772.

Elősmert legjobb cigaretta-papír

„La gloire.”

Raktár:

F. Stefanowksi, Bécs, I. Singer-
strasse 5.

Minden papirkereskedésben és szivar-
tőzsdében kapható.

ÁRON MIKSA

bor, ser, szeszes italok és rum kereskedése

DEBRECZEN, Piacz-utca 1714.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni,
hogy helyben

Piacz-utca 1714. sz. házban

egy a kor követelményeinek minden tekintetben megfelelő és
fényesen berendezett

bor-, ser- és szeszesital kereskedést

nyitottam, hol mindennemű szavatolt tiszta és jó mi-
nőségű italokkal szolgálhatok.

Ajánlom valódi érmelléki bakar és asztali,
erdélyi és kerti fehér, valamint ménesi, budai
és olasz veres boraimat üveg számra, valamint **kimérve.**

Raktáron tartok mindenféle különleges és igen finom tokaji
asszúborokat, melyekből poharanként is kapható.

Felhívom továbbá a nagyérdemű közönség becses figyelmét válas-
tatosan felszerelt pálinka-készleteimre, melyből a következőket ajánlom:
valódi erdélyi és szilagysági szilvapálinka, kitűnő minőségű
cseresznye-pálinka, törköly, égett bor, valamint mindenféle éde-
sített italok és likörök.

Cocnac a legnagyobb választékban.

Különösen ajánlom eredeti angol Brasiliai, Cuba és
Jamaicai rumjaimat.

Mint **Dréher Antal kőbányai serfőzdéjének képviselője**
folyton tartok üzletemben

naponta friss töltésű palaczkert

a legjutányosabb árban.

Magamat a nagyérdemű közönség szíves pártolásába ajánlva vagyok
kiváló tisztelettel

ÁRON MIKSA.

Keil Alajos-féle

Padlózat-fényezés

(Glasur)

legkiválóbb mázólszer puha padló számára, 1 nagy palaczk ára 135, 1 kis
palaczk ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

egjobb és leggyorsrűbb eberesztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára
60 kr., mind akkor kapható:

Szent-Királyi Tivadarnál.

Arany-érem Pécs 1888.

Elismerő okmány TEMESVAR 1892
Felzárad óta kitünőnek elismerve.

Dr. Sihulski-féle

Arckkenőcs és mosdóvíz.

Ezen készítmények ajánló levelét, azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírök és bámulatos hatásuk képezi. Legbámulatosabb sikerrel használtatnak bibircs, szeplő és májfoltok, forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztátalansága ellen. Egy nagy tégely ára 70 kr., egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg mosdóvíz 1 frt., egy kis üveg 50 kr.

Jolissante-Puder

(fehér, rózsaszín vagy sárgás.)

Kiváló finomsága miatt legjobban ajánlható; az arckbőrnek kellemes színt ad és láthatatlanul tapad. Egy nagy doboz ára 80 kr., egy kis doboz 50 krajczár.

Jolissanfe-Fogpor

Legegészségesebb fogpor a fogak tisztítására odvosodáuk és bűzödés megóvására kitünő, a foghútra jótékonyabb hatású. Egy doboz ára 50 krajczár.

Jolissante-Créme

bőrnyomító és szépítő szer.

Kitünő hatása a bőr finomítása, a szépsége előmozdítására, pattanások, kiütések elűzésére. Egy üveg ára 1 frt 50 kr

Haj-Restorer

biztos szer a megöszült haj eredeti természetes színének visszaállítására. Egy üveg ára 1 frt. Kapható Molnár Lipót gyógyszerésznél, mint készítőnél Kassán.

DEBRECZENBEN Dr. ROTHSCNEK V.
EMIL gyógytárában.

Bécsben hosszabb időn át szerzett tanulmányaim és tapasztalataim után haza jövőn, szíves tudomására hozom a nagyérdemű hölgyközönségnek, hogy

divatárusnői üzletemet

Nagyuj-utcza 1704. sz.

Jóna Dániel atyám házában

rendeztem be,

üzletemben mindenféle új női és gyermek kalapok nagyobb mennyiségben kaphatók, vagy azoknak azonnali elkészítésére, úgy nem különben javításokra és újjáalakításokra a legnagyobb készséggel vállalkozom.

Hogy pedig a mélyen tisztelt hölgyközönségnek gyorsabban és pontosan szolgálhassak, **Bécsből** hazajövetelem alkalmával hoztam magammal, hosszú éveken keresztül jól begyakorolt

kitünő munka-erőt.

A nagyérdemű hölgyközönség szíves pártfogását tisztelettel kérve

Özv. Péntek Ferenczné

Nagyuj-utcza 1704. sz. házbán.

Lakás változtatás.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy

május hó 1-én

lakásomat

DARABOS-UTCZA 997. számú házba

tettem át, a hol úgy, mint eddig mindenféle

szobafestészeti munkákat

elvállalok s a megszokott jó izléssel készítették el. Elvállalok mindenféle

TAPETIROZÁSOKAT

egyszerű és diszes kivitelben, a melyekhez francia gyártmányú mintákkal szívesen szolgállok.

Az eddigi szíves pártfogásért köszönetet mondva, kérem azt részemre tovább is fentartani, melyre magamat érdemessé tenni, mindenkor fő igyekezetem leendő.

Teljes tisztelettel

Szerdahelyi Adolf

Darabos-utca 997. szám.

Bécs 1873. Érdemérem.	Budapest 1885. Nagy díszokl.	Eszék 1889. Díszoklevél.	Zágráb 1891. Nagy díszokl.	M. Palánkán 1877. aranyér.	London 1878 Díszoklevél.
--------------------------	---------------------------------	-----------------------------	-------------------------------	-------------------------------	-----------------------------

Csik József

csász. és kir. kizárólag szabadalm.

első szerémi portland-cement- és vízhatlan mészgyár

DEOCSINBAN

Központi iroda és raktár: BUDAPESTEN, V. Rudolf rakpart 8.

ajánlja a t. építész és építőmester urak, építkezési vállalatok, földbirtokok községi és egyházi előjáróságok, valamint a n. é. építő-közönség kényelmére

3 e b r e c z e n b e n Szabó Zsigmond fűszerkereskedő urnál raktárt tartok, hol saját gyártmányu

portland-cement és vízhatlan mész

folytonosan legjobb és egyenlő jó minőségben kapható. — Árjegyzékek s magyarázat kívánatra készséggel megküldetik.

Páris, 1867. Bronz érem.	Kecskemét, 1872. Ezüst érem.	Ujvidék, 1875. Arany érem.	Szeged, 1878. Érdem-érem.	Trieszt, 1883. Arany érem.
-----------------------------	---------------------------------	-------------------------------	------------------------------	-------------------------------

Új asztalos műhely.

KOSTYA JÓZSEF

Debreczen,

Nagy uj utca 1595. sz. a.

Van szerenésém a nagyérdemű közönség szíves figyelmébe ajánlani, hogy elvállalok minden e szakmába vágó munkákat, ugy mint

épület, butor, bolt berendezések

stb. tárgyakat; pontosan és a legszolidabb munkával, jó anyagból

jutányos áron készítem melyről is kezeskedem.

Ezuttal kérem a nagyérdemű közönség b. pártfogását, és kérve, meggyőződést szerezni munkámról, magamat s műhelyem jó indulatokba ajánlva, maradtam mindenkor kész szolgálattal teljes tisztelettel

KOSTYA JÓZSEF,
asztalos mester.

Kaszanyitzky Endre

előbb

KUHINKA ISTVÁN K.

DEBRECZENBEN, főpiacz 1900.

ajánlja a legnagyobb választékkal

újonnan berendezett

tüveg, porcellán lámpa,

berndorfi alpacca-, khina ezüst,

evőszerek és konyhaeszközök

nagy raktárát

Üveg ivó és liqueur-készletek

porcellán evő, kávé, tea-, fekete kávé
és mosdó készletek,

Ditmar-, Brünner és hazai gyártmányu

asztali és függő lámpák,

nap, meteor és villám-égőkkel

gyári áruk

és pontos kiszolgálást mellett.

Árjegyzékek kívánatra bérmentve küldetnek.

Vidéki megrendelések a legnagyobb
figyelemmel teljesítetnek.

➔ Kevés haszon, nagy forgalom. ➔

UJDONSÁGOK

gyermek-

ÖLTÖNYÖKBEN

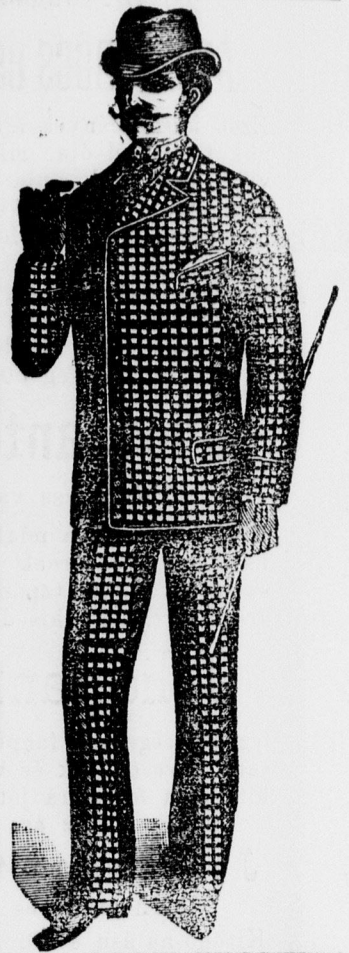
folyton érkeznek.

Az általánosan elősmert
legolesőbb
bevásárlási forrás
saját készítményü
férfi-és gyermek
ruhákban
csak

STEFAN
JONSTEFAN

bécsi
VERSENY-
CSARNOKBAN
DEBRECZEN,
Főpiacz 2138. szám
Biedermann-palota.

➔ Mérték utáni megrendelések elfogadtatnak. ➔

Ügynökséget

nyerhet előnyös feltételek mellett meg-
bizható egyén elsőrangú hazai gép-
gyárnál. Ajánlatok:

első magyar gépgyár részvénytár-
sulat Budapest.

Szives tudomásul!

A lakás változtatások
alkalmából ajánljuk nagy
választékú raktárunkat

Szönyegekben,

Függönyökben,

Buforszövegekben,
Ágy és asztal terítőkből,

melyeket jutányos,

szabott áron árusítunk el.

Szabó Lajos Fiai

Debreczen, Rózsater.

MOLL SEIDLITZ POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz MOLL A. védjegyét és aláírását
tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és
aitestbántalmas, gyomorgörcs és gyomrhéví, rögzött székrekedés, májbántalom,
vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi-
szernek évtizedek óta mindig nagyobb elismerést szerzett. — Ára egy lepecsé-
telt eredeti doboznak 1 frt o. é.

Hamisítások törvényileg fenyítetnek.

MOLL-FÉLE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Csak akkor valódi

ha mindegyik üveg MOLL A. védjegyét tünteti fel és „A. MOLL”
feliratu ónozzattal van zárva.

A Moll-féle francia borszesz és só nevezetesen mint fájdalomcsillapító bedörzsölési-szer kösz-
vény, csusz és a meghűlés egyéb következményeinél legismerteseb népszerű. — Egy ónozott eredet
üveg ára: 90 krajczár.

Moll Salicyl-szájvize.

(Főalkatrésze: fűzőlysavas szikszó.)

A mindennapi szájtisztításnál különösen fontos bármely koru gyermekek, mint
felölttek számára; mert e szájvize a fogak további épségét biztosítja s egy-
szersmind óvszer fogfájás ellen. — Egy MOLL A. védjeggyel ellátott üveg ára:
60 krajczár.

FŐ-SZÉTKÜLDÉS

MOLL A, gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által,

BÉCS: I., Tuchlauben 9. sz.

Vidéki megrendelések naponta póstantánvét mellett teljesítetnek.

A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és védjeggyével ellá-
tott készítmény ket kérni.

Raktárak: DEBRECZENBEN Tóth Béla gyógyszerész, dr. Rothsznek
V. E. gyógyszerész és Szent-Királyi Tadar uraknál.